

Tussenrapportage 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Financiële samenvatting	4
Financiële Toelichting	4
Programma's	7
Programma Mens & Samenleving	7
Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed	15
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid	21
Programma Economie, Toerisme en Recreatie	37
Programma Bestuur en Dienstverlening	47
Bijlagen	59
Opvolging moties	60

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Tussenrapportage 2019 aan. Met de rapportage geven wij u informatie over de voortgang van onze voornemens in 2019. Dat doen we voor de beleidsinhoudelijke voornemens en op het geld. Wij geven aan hoe we in 2019 verwachten uit te komen. Het gaat dus om een prognose. Daarbij hebben we ons gebaseerd op de situatie op 1 juni 2019.

Wij leveren deze rapportage aan voor de raadsvergadering van 31 oktober 2019. Dat stelt uw raad in staat om, waar nodig, voorstellen te doen om bij te sturen. Daarnaast heeft u inzicht in de voortgang van het lopende jaar op het moment dat de begroting 2020 wordt behandeld.

Ten aanzien van onze ambitie kunnen we stellen dat we, ondanks de situatie van maart 2019 dat er een nieuw coalitie noodzakelijk was, op koers blijven varen bij de realisatie van de voorgenomen activiteiten voor 2019.

Ten aanzien van het saldo van de mutaties van deze Tussenrapportage verwachten we voor 2019 een positief resultaat van **€ 1.544.588**. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door de algemene uitkering van het gemeentefonds en de hogere BUIG rijksbijdrage. In de begroting 2019 is uitgegaan van de uitkomsten van de meicirculaire 2018. De actualisatie van de uitkering op basis van de uitkomsten van de meicirculaire 2019 en de BUIG rijksbijdrage geven een aanzienlijke verhoging mee.

In de rapportage besteden we aandacht aan de organisatieontwikkeling. We bouwen aan een toekomstbestendige organisatie en bij het bouwen van de nieuwe organisatie hebben we gekozen voor opgaven gericht werken. Doel hiervan is om in verbinding met de samenleving tot integrale oplossingen te komen, waarbij de regie zich richt op het bereiken van de gewenste maatschappelijke effecten. We kijken met een brede blik naar opgaven en vertalen de gewenste maatschappelijke effecten naar activiteiten. De samenleving staat daarbij centraal met focus op samen zaken voor elkaar krijgen. In de begroting 2018 en 2019 zijn eenmalige budgetten beschikbaar gesteld om de organisatieontwikkeling in gang te zetten. In de perspectiefnota 2020 is de volgende stap gezet voor de meerjarenbegroting 2020; het op niveau brengen van ons personeelsbestand, zowel kwalitatief als kwantitatief, om de organisatie toekomstbestendig te maken. Om de huidige en wenselijke situatie te kunnen overbruggen zijn incidentele middelen nodig in de vorm van een bestemmingsreserve Transitie Organisatie voor een periode tot en met het jaar 2023. Deze reserve wordt gevormd door een overheveling uit de Algemene Reserve. Aan de raad wordt voorgesteld om deze reserve in de tussenrapportage te vormen.

Deze rapportage is een onderdeel van onze planning en control cyclus en documenten. Gericht op het versterken van de rol van uw raad. Wij hopen dat we met deze rapportage op de goede weg zijn en wensen u veel succes met de voorbereidingen voor de behandeling in uw raad.

Leeswijzer

De Tussenrapportage is een stand van zaken rapportage. Wij geven inzicht in de voortgang van de beleidsvoornemens van 2019 en de gevolgen voor het huishoudboekje. Dat doen we in de vorm van een prognose. Hoe gaan we in 2019 uitkomen?

Na het voorwoord geven wij u een korte financiële samenvatting. Zo kunt u in één oogopslag zien hoe we denken uit te komen in 2019.

Vervolgens gaan we voor elk programma in beeld brengen hoe het staat met de activiteiten en met het geld. Bij de activiteiten hebben we, logischerwijs, de begroting gevolgd. In elk programma is een tabel gemaakt met de informatie. Deze tabel bevat het betreffende activiteit uit de begroting, de stand van zaken en een icoontje waarmee we aangeven of het op schema ligt.

	Het is afgerond
	Het ligt op schema
	De planning wordt niet gehaald

Daarbij is een "groene smiley") dat het is afgerond, een "gele smiley" dat het op schema ligt en een "rode smiley" dat de planning niet wordt gehaald. Om uw raad goed te informeren hebben we voor elk onderdeel de stand van zaken beschreven. Ook voor de items die op schema liggen. Dat hebben we gedaan om u, als raad, goed en volledig te informeren.

Vanaf de begroting 2019 werken we met een nieuwe opzet. We zijn van acht naar vijf programma's gegaan; 1. Mens & Samenleving, 2. Kunst, cultuur en erfgoed, 3. Leefomgeving en duurzaamheid, 4. Economie, toerisme en recreatie en 5. Bestuur en dienstverlening. Deze indeling is gebaseerd op de People, Planet en Profit gedachte. Ook bevordert deze indeling dat we met een bredere blik naar vraagstukken kunnen kijken.

Bij de voortgang van het geld beantwoorden we de vraag "wat mag het kosten". Wij geven een analyse van de afwijkingen. Ook daar hebben wij ervoor gekozen om alle mutaties boven € 5.000,- te rapporteren. Bij het opstellen van de financiële informatie hebben wij gebruik gemaakt van een drietal tabellen per programma.

- De tabel "wat mag het kosten" geeft een recapitulatie van alle mutaties in het programma. Dat doen we op productniveau.
- De tabel "toelichting op de budgetmutaties" geeft inzicht in de mutaties op productniveau. De afwijkingen boven € 5.000,- worden in deze tabel toegelicht.
- De tabel "toelichting op de reserve mutaties" geeft inzicht in de mutaties in de reserves. De kosten van veel activiteiten worden gedekt vanuit reserves. Als de kosten afwijken van de begroting leidt dit ook tot een mutatie in de reserve. Dergelijke mutaties zijn budgetneutraal, hebben geen invloed op het resultaat, maar uit oogpunt van transparantie hebben we deze wel opgenomen. In de tabel "wat mag het kosten" kunt u zien dat de mutaties in de reserves elkaar opheffen en op nul uitkomen.

De rapportage is en blijft een prognose, zowel voor de activiteiten als voor het geld. Het jaar is nog niet afgerond. Er kunnen zich nog veel ontwikkelingen voordoen waardoor het saldo van de prognose nog kan afwijken. Wij hebben bij de financiële samenvatting een opsomming gemaakt van de posten die nog kunnen afwijken van de prognose. Dat kan zowel als voordeel of nadeel doorwerken.

Behandeling van de Tussenrapportage zal plaatsvinden op 31 oktober 2019.

Het college van Burgemeester en Wethouders

Financiële samenvatting

Financiële Toelichting

Saldo begroting

2019			TOTAAL
Saldo Begroting 2019			184.359
Post onvoorzien (vast bedrag)	50.000		
* evenementenvergunning: (t.b.v. onderzoek en ontwikkeling vooringevulde e-formulieren)	-41.000		
	9.000		9.000
Saldo begroting voor Tussenrapportage 2019			193.359
Mutaties Tussenrapportage 2019:	Mutatie	Mutatie	
	Incidenteel	Structureel	
Programma 1: Mens en Samenleving	298.971	145.646	
Programma 2: Kunst, cultuur en erfgoed	-48.413	-	
Programma 3: Leefomgeving en duurzaamheid	-193.305	-329.945	
Programma 4: Economie, toerisme en recreatie	1.642.041	-25.000	
Programma 5: Bestuur en dienstverlening	-322.463	377.057	
	1.376.831	167.758	
			1.544.588
Saldo begroting 2019 na Tussenrapportage 2019			1.737.947
+ = voordeel / - = nadeel			

Voor een nadere toelichting op de mutaties verwijzen wij u naar het programma waar de budgetten worden verantwoord.

Post onvoorziene uitgaven

In onze gemeente worden jaarlijks zo'n 60 vergunningsplichtige evenementen georganiseerd. Hiervan zijn 40 evenementen jaarlijks terugkerend. De overige evenementen zijn eenmalig. De meeste evenementen worden georganiseerd door verenigingen of stichtingen. Om het de organisatoren van de jaarlijks terugkerende evenementen makkelijker te maken, is gevraagd

om een digitaal, voorgevulde aanvraagformulier te ontwikkelen. Dit is ook opgenomen in de nadere regels evenementen. Ten behoeve voor de ontwikkeling van voorgevulde e-formulieren evenementen (€ 20.000) en voor het onderzoek naar evenementen vergunningen (€ 21.000) wordt voorgesteld om deze kosten te dekken uit de post onvoorzien van € 50.000.

Saldo post onvoorzien (begroting na tussenrapportage 2019)

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het saldo van de post onvoorzien na de tussenrapportage **€ 1.737.947** (positief) bedraagt. Behoudens toch nog onvoorziene ontwikkelingen in de laatste maanden van het jaar zal dit ook het resultaat van de jaarrekening 2019 zijn.

Actualisatie reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserve Transitie Organisatie

De organisatieontwikkeling is destijds gestart met het verkrijgen van inzicht op diverse vlakken. Op basis van het verkregen inzicht zijn de opgaven voor de doorontwikkeling van de organisatie nu scherper in beeld. Het gaat niet alleen om capaciteit, maar ook om optimaliseren van processen, manier van werken, rolinvulling, taakopvatting en verantwoordelijkheden. Berenschot constateert in de 'second opinion' dat dit een investering vraagt in tijd en geld.

Om de huidige en wenselijke situatie te kunnen overbruggen zijn *incidentele* middelen nodig in de vorm van een bestemmingsreserve Transitie Organisatie van € 2.261.250 voor de periode tot en met het jaar 2023. De reserve is onder meer bedoeld voor het strategisch personeelsbeleid, een vitaliteitsregeling optimaliseren of digitaliseren van processen en het oplossen van knelpunten. Het vormen van een bestemmingsreserve Transitie Organisatie sluit aan bij het advies van Berenschot om een ontwikkelbudget beschikbaar te stellen.

De reserve Transitie Organisatie wordt gevormd door een overheveling uit de Algemene Reserve. Een overzicht en toelichting van de eenmalige posten is in het navolgende schema opgenomen.

Onderbouwing reserve Transitie Organisatie	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Frictiekosten a.g.v. strategisch P-beleid	148.250	136.500	232.000	63.000	101.000	680.750
Incidentele knelpunten organisatie	256.000	95.500	-	-	-	351.500
Vitaliteitsregeling	-	100.000	100.000	90.000	80.000	370.000
Overbrugging transitieperiode	-	172.000	263.500	93.500	-	529.000
Stelpost niet voorziene frictie	-	50.000	50.000	50.000	-	150.000
Projectkosten begeleiding	-	60.000	60.000	60.000	-	180.000
Totaal	404.250	614.000	705.500	356.500	181.000	2.261.250

Wij stellen u voor om de reserve Transitie Organisatie te vormen en het saldo van € 2.261.250 te storten in deze bestemmingsreserve .

Bestemmingsreserve Centrumfonds Steenberg

In 2011 is besloten voor het winkelgebied in de kern Steenberg reclamebelasting in te voeren. De netto opbrengst (totale opbrengst minus perceptiekosten) moet worden besteed aan projecten "centrumfonds" van het uitvoeringsprogramma StadHaven. Omdat de uitgaven jaarlijks kunnen fluctueren, wordt dit geëgaliseerd met deze bestemmingsreserve. In 2015 heeft voor de laatste keer een onttrekking plaatsgevonden en vanaf dat moment zijn er geen mutaties meer plaatsgevonden.

In 2017 zijn de reserves en voorzieningen geactualiseerd. Destijds is de bestemmingsreserve Centrumfonds Steenberg ten onrechte teruggevloeid naar algemene reserve. Op de bestemmingsreserve rusten echter nog wel verplichtingen.

Wij stellen u voor om het bedrag van € 21.531, stand 2017, weer als bestemmingsreserve op te voeren en deze te onttrekken uit de Algemene Reserve. Daarnaast wordt voorgesteld om € 17.266 ter beschikking te stellen aan RPS ten behoeve van de aanschaf van de benodigde

sfeerverlichtingplan Ons Steenberg, welke een positieve bijdrage levert aan de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte in het stadshart van Steenberg.

Voorziening onderhoud gebouwen en sportaccommodaties

Als gevolg van gewijzigde voorschriften mogen alleen nog stortingen in voorzieningen plaatsvinden als er een vastgesteld beheerplan door de raad is. Voor het onderhoud van de gebouwen en sportaccommodaties zijn er geen vastgestelde beheerplannen en worden dit jaar nog niet aan uw raad ter vaststelling voorgelegd in verband met de opgaaf maatschappelijk vastgoed, die voor 2020 op de planning staat.

Wij stellen u voor om de voorziening onderhoud gebouwen en sportaccommodaties per 31-12-2019 op te heffen en het resterende saldo te storten in een bestemmingsreserve onderhoud gebouwen c.q. een bestemmingsreserve onderhoud sportaccommodaties. Bij het vaststellen later van de beheerplannen onderhoud gebouwen en sportaccommodaties kan het saldo van de bestemmingsreserve worden overgeheveld naar de nieuw te vormen voorzieningen.

In de begroting 2020-2023 worden de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2020-2023 de geplande vervangingsinvesteringen.

Ontwikkelingen

Op weg naar het eind van het jaar kunnen zich nog ontwikkelingen voordoen waardoor het werkelijke jaarrekening saldo alsnog kan gaan afwijken van deze prognose.

Algemene uitkering

Één van deze ontwikkelingen is de recent verschenen septembercirculaire 2019. Deze septembercirculaire hebben wij nog niet doorgerekend en is dan ook niet betrokken in deze tussenrapportage. Met een raadsmededeling wordt u hierover nader geïnformeerd. Daarnaast ontvangen we eind van het jaar nog een decembercirculaire.

Damwand in de jachthaven van Steenberg

De gemeente is betrokken bij een mediation casus inzake verzakkende tuinen aan en een niet volledig vergund steigerplan (watervergunning) in de jachthaven van Steenberg. Afhankelijk van de nader te bepalen oplossing kan een gemeentelijke bijdrage aan de orde komen.

Programma Mens & Samenleving

Voortgang beleidsprioriteiten begroting 2019

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
Sterke en zelfstandige kernen en inwoners	We doen ervaring op met het tijdelijke initiatievenfonds, en doen een voorstel hoe dit fonds structureel en (meer of minder) zelfvoorzienend te maken.	Doorlopend	Er is op basis van de ervaringen een bijstelling van de regels voor het aanvragen van een initiatief gedaan. We blijven de ontwikkelingen monitoren.	 Afgerond
Versterken van de relatie tussen gemeente en gemeenschap	We verbinden de gemeentelijke organisatie directer met onze kernen, door ambtenaren aan de kernen te koppelen, die de relatie opbouwen, onderhouden en als aanspreekpunt dienen.	Doorlopend	We hebben kerncoördinatoren aangesteld. De inzet van kerncoördinatoren wordt in 2020 verruimd.	 Afgerond
Prettig opgroeien in Steenbergen	We zetten ons in voor het realiseren van plannen en initiatieven vanuit onze jeugd.	Doorlopend	We organiseren jaarlijks minimaal 2 activiteiten waar jongeren bij betrokken zijn. In de herfstvakantie 2019 worden activiteiten georganiseerd als uitvloeisel van het scholenproject. Het winnende team kinderen is betrokken bij de voorbereidingen.	 Op schema
	We maken een definitief voorstel voor de decentralisatie onderwijshuisvesting	Q3	de vaststelling van de visie op maatschappelijk vastgoed is voorliggend op het IHP. De tempo's in de drie Brabantse Wal gemeenten lopen daarnaast dusdanig uit elkaar, dat een gezamenlijk IHP niet haalbaar is op dit moment. Steenbergen wil een IHP dat past in de lokale beleidsagenda, maar zal hierbij wel tussentijds afstemmen met Woensdrecht en Bergen op Zoom.	 Niet gehaald
	Op basis van de evaluatie zetten wij verdere stappen op het gebied van laaggeletterdheid.	Q2	De evaluatie Taalhuis is in januari 2019 aan gemeente aangeboden. Vanwege regionale en landelijke ontwikkelingen op gebied van resp. leerplicht en VVE (voor- en vroegschoolse educatie) is ervoor gekozen om deze ontwikkelingen en de evaluatie aan te grijpen om tot een integraler beleidsplan te komen voor de bestrijding van laaggeletterdheid. Het beleidskader laaggeletterdheid wordt in Q4 2019 aangeboden.	 Niet gehaald

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
	Wij werken aan een duurzame oplossing voor het Jeugdhonk	Q4	Het jeugdhonk is opgeknapt en kan weer geruime tijd mee op basis van de huidige gebruiksbehoefte.	 Afgerond
Meedoen voor iedereen	We zetten - naast een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt - in op werk voor zoveel mogelijk van onze inwoners door een actief participatiebeleid in relatie tot ons economisch beleid.	Doorlopend	De middelen voor het participatiebeleid worden structureel voor deze doeleinden ingezet.	 Op schema
Behoud en versterken van de bestaande voorzieningen	We doen onderzoek naar een duurzaam model voor het beheer van onze gemeenschapshuizen.	Q3 Doorlopend	We doen onderzoek naar een duurzaam beheermodel voor de gemeenschapshuizen. Hiervoor maken we gebruik van de op te stellen Toekomstvisie en visie op Maatschappelijk Vastgoed.	 Niet gehaald
Zorg dichtbij onze inwoners	<i>Opgave transformatie sociaal domein:</i>			
	We versterken de bedrijfsvoering voor het sociaal domein.	Doorlopend	De bedrijfsvoering jeugd is op orde. We zetten nu een kwaliteitsslag in op Wmo. Monitoring heeft daarbij bijzondere aandacht.	 Op schema
	We geven verder invulling aan de versterking van het Welzijnswerk	Doorlopend	We maken vorderingen op de gewenste ontwikkelingen maar de fusie van SWOS, Vraagwijzer en WZTG heeft qua bedrijfsvoering veel afstemming gevraagd.	 Op schema
Vitale samenleving door middel van sport en bewegen	We geven uitvoering aan de in 2018 vastgestelde nota Steenbergens Vitaal. Hierbij betrekken we de ambitie in het raadsprogramma om speel- en beweegtuinen te realiseren.	Doorlopend	Het uitvoeringsprogramma is nog niet gereed omdat we dit gelijk op willen laten lopen met de inzet van een Lokaal Sport Akkoord. We zetten een coördinator in voor de uitvoering van het sportbeleid.	 Op schema

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 1:	MENS & SAMENLEVING			Specificatie TR *	
Taakveld	Begroting 2019 na wijziging	Mutatie TR * inclusief reserve	Nieuwe raming 2019	Budget-mutatie	Mutatie reserve
SPORTBELEID EN ACTIVERING	-241.546	5.500	-236.046	5.500	-
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICI- PATIE	-2.010.514	81.524	-1.928.990	-22.776	104.300
ONDERWIJSHUISVEST-ING	-731.228	417	-730.811	-11.083	11.500
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGENZAKEN	-749.346	-30.000	-779.346	-30.000	-
WIJKTEAMS	-1.317.649	55.000	-1.262.649	-	55.000
MAATWERKVOORZIEN-INGEN (WMO)	-679.500	-	-679.500	-	-
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+	-4.579.919	-114.078	-4.693.997	-114.078	-
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18-	-4.321.712	657.000	-3.664.712	657.000	-
GEËSCALEERDE ZORG 18-	-463.934	-	-463.934	-	-
VOLKSGEZONDHEID	-1.129.901	-39.946	-1.169.847	-39.946	-
ALGEMENE UITKERING EN OVERIGE UITKERINGEN GEMEENTEFONDS	-6.477	-	-6.477	-	-
SUBTOTAAL	-16.231.726	615.417	-15.616.309	444.617	170.800
MUT. RES. PROGR. MENS & SAMENLEVING	982.826	-170.800	812.026	-	-170.800
TOTAAL	-15.248.900	444.617	-14.804.283	444.617	-
* de totale mutatie TR is gespecificeerd in de laatste twee kolommen (budget en reserve mutaties)					

Toelichting budgetmutaties

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
SPORTBELEID EN ACTIVERING	Ov. aangelegenh. inzake lo en sport	5.500	S	Het vervallen van de kosten voor het Sportgala en actualiseren nieuw sportbeleid.
TOTAAL SPORTBELEID EN ACTIVERING		5.500	Structureel	
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICI- PATIE	Algemeen maatschappelijk werk	-10.456	S	Toegepaste indexering CAO van 2,17% over 2019 is niet verwerkt. Dit verklaart verschil: AMW € 241.000 VIP €40.700 en WOS €65.300
	Ouderenwerk	-12.320	S	Herijking van de budgetsubsidie ouderenwerk; welzijn ouderen Steenberg, plusbus, dienstenloket, jonge mantelzorgers. Deze valt € 12.320 nadeliger uit.
TOTAAL SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE		-22.776	Structureel	
ONDERWIJSHUIS- VESTING	Huisvesting (openbaar)	-11.083	I	Betreft collegebesluit BD1900134: toekenning van €11.083,36 aan Stichting SOM, voor betaling van herstel- en vervangingskosten bij basisschool De Regenboog te Dinteloord.
TOTAAL ONDERWIJSHUISVESTING		-11.083	Incidenteel	
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN	Leerlingenvervoer	-30.000	S	Verhoging betreft hogere kosten leerlingenvervoer (indexering contract). Een doorberekening op basis van de facturen januari en februari 2019 laat zien dat, bij een gelijk aantal blijvend leerlingen, voor 2019 naar verwachting een budget van € 632.000 nodig is.
TOTAAL ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN		-30.000	Structureel	
MAATWERKDIENT- VERLENING 18+	WMO ondersteuning	150.000	I	Tekort beschermd wonen is minder groot dan verwacht, waardoor de centrumgemeente waarschijnlijk geen beroep op Steenberg gaat doen. De extra bijdrage is geraamd voor 2019 en 2020. Tegenover deze extra bijdrage staat een onttrekking aan de AR voor hetzelfde bedrag.
	WMO ondersteuning	-497.468	S	Groei van het aantal cliënten en voorzieningen in de eerste helft van 2019 onder andere als gevolg van het abonnementstarief Wmo.
	WMO ondersteuning	203.390	S	Op basis van de eerste zes maanden is er een nieuwe inschatting gemaakt voor de kosten van huishoudelijke begeleiding PGB van dit jaar. Deze valt € 203.390 voordeliger uit.
	Kleinschalig collectief vervoer	30.000	S	Uit de 1e herijking van de begroting 2019 van KCV blijkt een prognose die € 30.000 lager uitvalt.
TOTAAL MAATWERKDIENTVERLENING 18+		150.000	Incidenteel	

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
TOTAAL MAATWERKDIENTVERLENING 18+		-264.078	Structureel	
MAATWERKDIENT- VERLENING 18-	Niet vrij toegank.voorz.jeugd- zorg	200.000	I	Op basis van de laatste berekening is er een nieuwe inschatting gemaakt. Deze valt € 500.000 voordeliger uit. De herijking sociaal domein in de PPN 2020 heeft hier al rekening meegehouden. Dit resulteert in een voordeel van € 300.000 structureel en € 200.000 incidenteel.
	Niet vrij toegank.voorz.jeugd- zorg	300.000	S	Op basis van de laatste berekening is er een nieuwe inschatting gemaakt. Deze valt € 500.000 voordeliger uit. De herijking sociaal domein in de PPN 2020 heeft hier al rekening meegehouden. Dit resulteert in een voordeel van € 300.000 structureel en € 200.000 incidenteel.
	Jeugdzorgplus	157.000	S	Op basis van de eerste zes maanden is er een nieuwe inschatting gemaakt voor de kosten van Jeugdzorgplus. Deze valt € 157.000 voordeliger uit.
TOTAAL MAATWERKDIENTVERLENING 18+		200.000	Incidenteel	
TOTAAL MAATWERKDIENTVERLENING 18+		457.000	Structureel	
VOLKSGEZOND- HEID	Jeugdgezondheids- zorg	-39.946	I	Budget is ingezet voor TWB, vanuit geoormerkte middelen vanuit het Rijk.
TOTAAL VOLKSGEZONDHEID		-39.946	Incidenteel	

Toelichting reserve mutaties

Taakveld	Product	Reserve- mutaties	Toelichting
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE	Algemeen maatschappelijk werk	30.000	Projectleider Kerngericht werken; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Initiatievenfonds	38.000	Initiatievenfonds; vanuit de jaarrekening 2018 is een bedrag overgeheveld voor het initiatievenfonds. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten. In 2018 is actief gestart met kerngericht werken. Het initiatievenfonds (gericht op het ondersteunen van burgerinitiatieven) is hier een onderdeel van. Hiervoor wordt jaarlijks € 50.000 in de begroting opgenomen. Het idee is daarnaast dat niet bestede middelen vooralsnog voor burgerinitiatieven beschikbaar blijft. In 2018 zijn er diverse aanvragen gedaan, die pas in 2019 tot uitbetaling komen.
	Initiatievenfonds	36.300	Initiatievenfonds; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE		104.300	
ONDERWIJSHUIS- VESTING	Huisvesting (bijzonder)	11.500	Doorcentralisatie huisvesting primair onderwijs; vanuit de jaarrekening 2018 is een bedrag overgeheveld voor de huisvesting primair onderwijs. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten. De totaal beschikbaar gestelde middelen voor het onderzoek naar de mogelijkheid van doorcentralisatie van het onderwijshuisvesting voor het primair onderwijs zijn ook in 2018 niet volledig besteed. Het onderzoek hiernaar loopt nog door in 2019. De niet bestede middelen 2018 kunnen worden ingezet voor (gedeeltelijke) dekking van de kosten.
TOTAAL ONDERWIJSHUISVESTING		11.500	
WIJKTEAMS	Loketvoorziening WMO	55.000	Monitoring/sturing sociaal domein lokaal/regionaal; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL WIJKTEAMS		55.000	
MUT.RES.PROGR.MENS EN SAMENLEVING		-170.800	Mutaties Algemene reserve
TOTAAL MUT.RES.PROGR.MENS EN SAMENLEVING		-170.800	
TOTAAL RESERVE MENS EN SAMENLEVING		-	

Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed

Voortgang beleidsprioriteiten begroting 2019

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
Behouden en versterken van de kracht van ons cultureel erfgoed	We voeren Expeditie Nassau en Canon van Steenberg (verder) uit.	Doorlopend	Beide projecten zijn in voorbereiding. In het licht van 750 jaar Steenberg wordt de samenhang tussen de Canon en onderdelen van de Expeditie gezien.	 Op schema
	Een communicatiestrategie wordt uitgewerkt om bekendheid te geven aan ons cultureel erfgoed. Dit integreren we in het PR en marketingplan voor Steenberg.	Q4	Marketingplan wordt opgesteld na vaststelling van de toekomstvisie. Daarmee vertraagt ook dit communicatieplan.	 Niet gehaald
	We verkennen de realisatie van het Vestinghuys. We betrekken hierbij de ontwikkeling van het VVV en het behoud van de Gummaruskerk.	Q1	VVV zit in Gummaruskerk; bij het haalbaarheidsonderzoek van de Gummarus wordt het Vestinghuys betrokken.	 Op schema
Activiteiten en initiatieven ten behoeve van cultuur zijn ondersteunend en stimulerend.	We enthousiasmeren de jeugd voor cultuur en erfgoed en stimuleren ze deel te nemen aan culturele activiteiten.	Doorlopend	Alle basisscholen doen mee aan de CultuurLoper.	 Afgerond
	Kunst- en cultuurinitiatieven vanuit de samenleving kunnen worden gesteund vanuit het initiatievenfonds.	Doorlopend	Als er initiatieven zijn die passen in de sfeer van het initiatievenfonds dan worden die van harte ondersteund vanuit het initiatievenfonds.	 Afgerond
	We herdenken 75 jaar bevrijding voor de gehele gemeente. Het programma bevat elementen voor iedereen in Steenberg. Ook is er samenwerking op Brabantse Wal niveau voor een brede herdenking in de regio.	Q4	Het programma is gereed, alle voorbereidingen gestart, inclusief activiteiten voor de hele Brabantse Wal.	 Op schema

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 2:	KUNST, CULTUUR & ERFGOED			Specificatie TR *	
Taakveld	Begroting 2019 na wijziging	Mutatie TR * inclusief reserve	Nieuwe raming 2019	Budget-mutatie	Mutatie reserve
CULTUURPRESENT-ATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE	-275.802	48.000	-227.802	-	48.000
CULTUREEL ERFGOED	-166.526	183	-166.343	-8.817	9.000
MEDIA	-299.261	-39.596	-338.857	-39.596	-
SUBTOTAAL	-741.589	8.587	-733.002	-48.413	57.000
MUT. RES. PROGR. KUNST, CULTUUR & ERFGOED	229.911	-57.000	172.911	-	-57.000
TOTAAL	-511.678	-48.413	-560.091	-48.413	-
* de totale mutatie TR is gespecificeerd in de laatste twee kolommen (budget en reserve mutaties)					

Toelichting budgetmutaties

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
CULTUREEL ERFGOED	Overige cultureel centrum Dinteloord	-8.817	I	Bij het dorpshuis in Dinteloord is een liftinstallatie aanwezig die de verdieping toegankelijk maakt voor mensen die slecht ter been zijn of voor mensen die mindervalide zijn. In de afgelopen periode zijn geconfronteerd met een aantal storingen. Na het oplossen van de storingen heeft de motor zijn einde technisch levensduur bereikt. Om de verdieping bereikbaar te houden is de motor vervangen.
TOTAAL CULTUREEL ERFGOED		-8.817	Incidenteel	
MEDIA	Openbaar bibliotheekwerk	-39.596	I	De huuropbrengst, ad € 19.465,-, van de voormalige bibliotheek in Dinteloord wordt niet gehaald vanwege leegstand. Daarnaast wordt een korting op de te betalen huur toegepast vanwege medegebruik door Taalhuis. Laatstgenoemde huur komt voor rekening van de gemeente.
TOTAAL MEDIA		-39.596	Incidenteel	

Toelichting reserve mutaties

Taakveld	Product	Reserve- mutaties	Toelichting
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE	Kunst- en cultuurbeleid	48.000	Kunstwerken per kern; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL CULTUREEL ERFGOED		48.000	
CULTUREEL ERFGOED	Monumenten	9.000	Canon van Steenberghe; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL CULTUREEL ERFGOED		9.000	
MUT.RES.PROGR.KUNST		-57.000	Mutaties Algemene reserve
TOTAAL MUT.RES.PROGR.KUNST,CULT&ERFGOED		-57.000	
TOTAAL RESERVE KUNST, CULTUUR & ERFGOED		-	

Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid

Voortgang beleidsprioriteiten begroting 2019

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
Energie neutraal Steenbergen in 2040	De Visie Energie en Ruimte wordt opgesteld en gaat richting geven aan de opgave Energietransitie.	Q2	De Regionale Energie Strategie (RES) is van invloed op de lokale Visie Energie en Ruimte. Omdat de RES is vertraagd, zal de lokale visie later opgeleverd worden. De visie wordt aangeboden in Q3.	 Niet gehaald
	Samen met de omgeving komen we tot een goede invulling voor de windmolens aan de Karolinadijk.	Q2	Als gevolg van gebrek aan draagvlak voor het oorspronkelijke plan, alsmede het nieuwe coalitieakkoord Aan de Slag, was het niet mogelijk om in Q2 al een definitieve invulling te geven voor de windmolens aan de Karolinadijk. Mede afhankelijk van de medewerking van externe partijen en de provincie kan een planning worden bepaald in Q3.	 Niet gehaald
	We omarmen initiatieven voor een energiecoöperatie in Steenbergen en haken daar bij aan waar mogelijk.	Q3	Samen met de cooperatie zijn we een businesscase aan het uitwerken voor een locatie bij de sportparken Nieuw Vossemeer. In de vorm van een postcoderoos is het de bedoeling om hier een kleinschalige zonnepaneel te realiseren waar de maatschappij in mee kan participeren.	 Op schema
	Het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid loopt door tot eind 2019 en zal worden geëvalueerd.	Q4	De evaluatie van het uitvoeringsprogramma zal in Q4 plaatsvinden.	 Op schema
	We blijven de Stimuleringslening woningverbetering duurzaamheid, veiligheid en levensloopbestendigheid aanbieden.	Doorlopend	Er zijn dit jaar ongeveer 10 leningen verleend. Vanwege een commercieel initiatief inzake zonnepanelen zijn in de afgelopen periode ruim 35 aanvragen ontvangen. Waarschijnlijk zullen nog meer aanvragen volgen. Aanvragen kunnen binnen budget worden behandeld.	 Op schema
	We stimuleren glastuinders om aardgasloos te produceren	Doorlopend	Voor de twee glastuinbouwgebieden zijn er inmiddels initiatieven voor collectieve restwarmteprojecten.	 Op schema

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
	We steunen inwoners en ondernemers bij het omvormen van de bestaande woningen en bedrijven naar "gasloze" oplossingen. Dit doen we samen met partners, zoals bijvoorbeeld een woningstichting. We verkennen de mogelijkheden en verzilveren initiatieven. Daarbij kijken we hoe de legesheffing hieraan kan bijdragen.	Doorlopend	Project is in de voorbereidende fase.	 Op schema
Een circulaire economie	We evalueren het project Omgekeerd Inzamelen en doen een haalbaarheidsonderzoek naar GFT - hoogbouw	Q2	De nazorg van de invoering omgekeerd inzamelen heeft meer tijd gevegd dan verwacht. Waardoor de start van de evaluatie vertraging opliep Evaluatie 1 jaar Omgekeerd Inzamelen wordt aangeboden in Q4. Tevens kan het onderzoek naar gemeentelijke heffingen dan hierbij betrokken worden. Het haalbaarheidsonderzoek is vertraagd om dezelfde reden. Haalbaarheidsonderzoek GFT bij hoogbouw wordt in Q4 uitgevoerd.	 Niet gehaald
	We doen onderzoek naar de scenario's voor uitbreiding van de milieustraat. Daarbij nemen we de mogelijkheden van seizoensgebonden openingstijden mee.	Q1	De uitwerking is vertraagd als gevolg van noodzakelijke aanvullende onderzoeken. Een voorkeurscenario wordt verder uitgewerkt in Q3+Q4.	 Niet gehaald
Klimaatbestendige gemeente	Samen met de bewoners initiëren we steenbreek in de wijken.	Q2	Dit maakt integraal onderdeel van voorbereiding en besluitvormingsproces GRP.	 Op schema
	We doen een subsidieaanvraag voor een Tiny Forest.	Q1	Er heeft geen subsidieaanvraag plaatsgevonden. In 2020 zal er verder onderzocht worden naar een alternatief; één minibos in combinatie met een herdenkingsbos.	 Afgerond
Bevordering van de biodiversiteit	We stellen een plan op voor het vergroenen en verbloemen van de buitenruimte. Hierin nemen we de entrees en de	Q1	Vergroenen en verbloemen vindt plaats in de vorm van diverse projecten. Een daarvan is de omvorming van het huidige maaibeheer naar ecologische maaibeheer in het buitengebied.	

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
	verbloeming van de bermen mee.		Deze volgt in Q4. Een ander project met betrekking op de entrees en rotondes; de visie daarop volgt in Q3.	Niet gehaald
	De ontwikkeling van het Ravelijn / Stadspark krijgt zijn vorm en is iets waar Steenbergen trots op kan zijn. Biodiversiteit is een belangrijk element in de ontwikkeling.	Q4	Oriëntatiefase is gestart.	 Op schema
	Door een stresstest klimaatadaptatie wordt de lokale situatie in beeld gebracht. Eventuele verbeterlocaties worden benoemd en acties uitgewerkt.	Q4	Gemeenten Steenbergen heeft in 2018 een stresstest light uitgevoerd. Vanaf januari 2019 is de opdracht verleend aan ingenieursbureau Arcadis voor het project Klimaatstresstest / Het klimaatstresstest aspect wateroverlast en eerste stap richting klimaat Adaptatie. Gemeente Steenbergen gaat het klimaatstresstest gebruiken om knelpunten met betrekking tot ruimtelijke adaptatie en wateroverlast in beeld te krijgen. We liggen op schema, verwacht wordt dat het project eind december dit jaar is afgerond.	 Op schema
	De realisatie van de ecologische verbindingzones (zoals Cruislandse kreken en de Steenbergse Ligne-Vliet) zal volgens planning worden uitgevoerd.	Doorlopend	Een vijftal projecten voor de ontwikkeling van EVZ's zijn opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst met het waterschap. Actief wordt nu gewerkt aan de Cruislandse kreken en de Steenbergse Vliet- Ligne. Voor deze laatste is onlangs de 75% subsidie beschikt. In Q3 wordt de voorbereiding opgestart t.a.v. grondaankoop e.d. Daarnaast wordt een extra traject opgestart in samenwerking met het waterschap, Molenkreek complex. Deze komt extra bovenop het regiobod. Voorbereidingsoverleggen worden opgestart in Q4.	 Op schema
Een goede voorbereiding van de Omgevingswet	Een implementatiestrategie van de Omgevingswet wordt bepaald.	Q2	De bestuursopdracht is in de maak.	 Op schema

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
	De Landschapskaart zal worden uitgewerkt als onderdeel van de omgevingswet.	Q2	Gekoppeld aan de opstelling van de omgevingsvisie.	 Op schema
In stand houden vervoersvoorzieningen	We stellen een Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan op en brengen de te nemen maatregelen in kaart.	Q4	Plan van aanpak Q3. Mobiliteitsvisie Q1 2020. GVVP en uitvoeringsprogramma in Q2 2020.	 Op schema
Een goede integratie van arbeidsmigranten in de samenleving	We stellen een integraal beleidsplan op waarin alle aspecten worden meegenomen.	Q3	Conform planning is in september de Nota van Uitgangspunten Arbeidsmigratie in de raad opiniërend besproken. In november wordt de beleidsnota Arbeidsmigratie ter vaststelling aangeboden aan de raad.	 Op schema
	We onderzoeken kansrijke scenario's voor Sunclass. Dit is in voorbereiding.	Q1	De locatie Sunclass wordt meegenomen in het integraal beleidsplan.	 Op schema
Een prettige, schone en veilige leefomgeving voor onze inwoners.	In het jaarlijks opgesteld uitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving geven wij uitleg over de uitvoeringstaken van toezicht en handhaving.	Doorlopend	Het uitvoeringsplan is toegelicht in de raadsmededeling van jan. 2019 (BM1900167). Een van de accenten in dit plan is de aandacht voor de beeldbepalende panden.	 Op schema
	De buurtpreventieteams zijn belangrijk. We blijven ze dan ook steunen en faciliteren waar nodig.	Doorlopend	Er is in 2019 een nieuw buurtpreventieteam opgericht in Steenbergen Noord. De teams zijn gefaciliteerd met nieuwe jassen en cursussen.	 Op schema
	Het cameratoezicht in het centrum van Steenbergen blijft een belangrijk middel om zicht te houden op het centrum tijdens avond- en nachturen.	Doorlopend	In 2018 is besloten om cameratoezicht in centrum voor 2 jaar te verlengen en in 2020 de evaluatie uit te voeren.	 Op schema

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
	We onderzoeken de mogelijkheid om bestaande, minder kwalitatieve bedrijfslocaties te verbeteren.	Doorlopend	Is als project opgeheven. Wordt per individuele locatie opgepakt.	 Op schema
	We zetten in op het bouwen van 70 tot 100 woningen per jaar.	Doorlopend	Voor 2019 wordt het aantal van 70 woningen gehaald.	 Op schema
	Het beleid Woonwagencentra wordt vastgesteld en uitgevoerd.	Doorlopend	Het beleid Woonwagencentra is door de raad vastgesteld op 19 maart 2019. Een aantal onderdelen is inmiddels in uitvoering of uitgevoerd.	 Op schema
	We actualiseren het Welstandsbeleidsplan	Q3	Wordt Q1 2020 in verband met prioritering werkzaamheden, zoals o.a. kwaliteitsverbetering VTH.	 Niet gehaald

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 3:	LEEFOMGEVING EN DUURZAAMHEID			Specificatie TR *	
Taakveld	Begroting 2019 na wijziging	Mutatie TR * inclusief reserve	Nieuwe raming 2019	Budget-mutatie	Mutatie reserve
CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	-1.323.112	7.571	-1.315.541	7.571	-
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	-1.050.160	-45.078	-1.095.238	-52.278	7.200
WONEN EN BOUWEN	5.579	-	5.579	-	-
MILIEUBEHEER	-421.029	35.500	-385.529	-7.500	43.000
SPORTACCOMMODA-TIES	-963.361	-31.372	-994.733	-31.372	-
GRONDEXPLOITATIE	-	24.996	24.996	-	24.996
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUC- TUUR	-	-	-	-	-
RUIMTELIJKE ORDENING	-1.106.633	106.000	-1.000.633	-	106.000
AFVAL	796.147	-229.821	566.326	-262.821	33.000
VERKEER EN VERVOER	-4.194.977	51.500	-4.143.477	-23.500	75.000
RIOLERING	519.056	40.000	559.056	-	40.000
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	-1.892.835	-27.950	-1.920.785	-153.350	125.400
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA	-42.223	-	-42.223	-	-
SUBTOTAAL	-9.673.548	-68.654	-9.742.202	-523.250	454.596
MUT. RES. PROGR. LEEFOMGEVING EN DUURZAAMHEID	1.400.825	-454.596	946.229	-	-454.596
TOTAAL	-8.272.723	-523.250	-8.795.973	-523.250	-
* de totale mutatie TR is gespecificeerd in de laatste twee kolommen (budget en reserve mutaties)					

Investeringsen

Openbare orde en veiligheid (mobiele camera's € 50.000)

Sinds 2016 vindt er in de wijk Steenberg-Zuid veelvuldig branden, vandalisme en sabotages aan kabels, leidingen en nieuw geplante bomen plaats. Vanwege deze incidenten hebben inwoners van deze wijk aangegeven dat cameratoezicht in verband met het veiligheidsgevoel in de wijk wenselijk, dan wel noodzakelijk is. Gelet op de preventieve werking, wat met cameratoezicht wordt bereikt, het gevoel van veiligheid omhoog gaat in de wijk, wordt geadviseerd om cameratoezicht in het kader van de openbare orde en veiligheid danwel de maatschappelijke onrust in de wijk toe te passen.

Gevraagd wordt een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen voor de installatie en aanschaf van de mobiele camera's.

Openbaar groen (BGS-pad Nieuw-Vossemeer € 70.000)

Omdat in onze gemeente de onverharde paden in de parken nauwelijks begaanbaar zijn is in 2019 gestart met een pilot in het park in Dinteloord. Hierbij zijn de paden (die nu bestaan uit steensplit en schelpen) omgebouwd met BGS materiaal (halfverharding). 2019 wordt benut om hier ervaring mee op te doen maar die zijn al zo positief dat het voornemen is om najaar 2019 de paden aan de Rietkreek in Nieuw-Vossemeer op eenzelfde wijze te verbeteren. Het is de bedoeling dat in een periode van 6 jaar alle paden aan bod komen. Voor 2020 en 2021 wordt hier jaarlijks € 30.000,- voor opgenomen in de perspectiefnota. Vanaf 2022 zullen de onverharde paden opgenomen worden in het te actualiseren beheerplan wegen.

Gevraagd wordt een bedrag van € 70.000 beschikbaar te stellen voor het aanbrengen van een BGP-pad met bijkomende werkzaamheden rondom de Rietkreek te Nieuw-Vossemeer.

Toelichting budgetmutaties

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	Brandweergarage dinteloord	-5.000	I	In de kleedruimte van de brandweerkazerne in Dinteloord dient aandacht geschonken te worden aan de vochthuishouding. Om de huidige situatie te verbeteren dient een voorzetwand geplaatst te worden.
	Preparatie	12.571	I	Het resultaat 2018 VRMWB bedraagt € 735.794. 85% van dit bedrag (€ 625.425) wordt aan de gemeenten conform de sleutel 2018 van het kostenverdeelmodel betaald. Als gevolg van de vrijval van de reserve Professionaliseren crisisorganisatie en – communicatie valt er € 23.754 vrij voor verdeling naar de gemeenten. Voor de gemeente Steenberghe gaat in totaal om een bedrag van € 12.571 dat wordt terugontvangen.
TOTAAL CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER		7.571	Incidenteel	
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	Integrale handhaving	-52.278	I	Ophoging budgetten OMWB op basis van T1 rapportage advies OMWB; Programma 1: € 24.295 Repressieve handhaving + € 19.883 Klachten en bedrijfsmeldingen Programma 2: € 4.500 vergunningverlening (niet basis), onderdeel bouw en totaalsloop + € 3.600 Advies, onderdeel geluid en trillingen.
TOTAAL OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID		-52.278	Incidenteel	
MILIEUBEHEER	Milieubeheer	5.000	S	Van het restantbudget kan € 5.000 vervallen.
	Ontsmetting en ongediertebestrijding	-12.500	S	Bestrijding eikenprocessierups; deze heeft zijn intrede gedaan binnen de gemeentegrenzen. Bestrijding hiervan is noodzakelijk vanwege dat de meeste bomen naast de fietspaden staan.
TOTAAL MILIEUBEHEER		-7.500	Structureel	
SPORTACCOMODATIE	Sporthal t Cromwiel	-10.639	I	Er zijn drie wandrekken in 't Cromwiel afgekeurd. Omdat de wandrekken zijn afgekeurd, mogen deze niet worden gebruikt. De wandrekken maken onderdeel uit van de basisvoorziening voor gymnastiekbeoefening van het basisonderwijs. In die zin is het belangrijk dat de wandrekken nog in 2019 worden vervangen. Voor het vervangen van de wandrekken moet € 10.639 worden bijgeraamd.
	Sporthal de Buitelstee	-11.992	I	In de Buitelstee zijn de vier ringstellen afgekeurd. Omdat de ringstellen zijn afgekeurd, mogen deze niet worden gebruikt. De ringstellen maken onderdeel uit van de basisvoorziening voor gymnastiekbeoefening van het basisonderwijs. In die zin is het belangrijk dat de ringstellen nog in

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
				2019 worden vervangen. Voor het vervangen van de ringstellen moet € 11.992 worden bijgeraamd.
	Zwembad Aquadintel	-14.741	I	Omroepinstallatie was defect en moest vervangen worden, is gerealiseerd.
	Zwembad de Meermin	6.000	S	Minder gasverbruik door optimaal gebruik zonne-energie
TOTAAL SPORTACCOMODATIES		-37.372	Incidenteel	
TOTAAL SPORTACCOMODATIES		6.000	Structureel	
AFVAL	Gemeentereiniging	15.000	I	Extra bijdrage vanuit het rijk.
	Gemeentereiniging	11.624	I	Afrekening traject beeldgericht reinigen over het jaar 2018 en was niet begroot voor 2019.
	Gemeentereiniging	5.000	S	Grond uit plantsoenen meestal najaar ivm planten renovatie groenvakken in alle kernen.
	Gemeentereiniging	-15.000	S	De kosten voor inzameling en vergoeding voor de verenigingen zijn altijd gelijk, ongeacht de opbrengst van het oud papier. De opbrengst van oud papier is variabel, conform marktprijzen. De opbrengst van oud papier is in 2018 gedaald en deze tendens zal zich ook in 2019 voortzetten. In 2019 is € 141.000,- opgenomen voor de inzameling en vergoeding voor de verenigingen. In 2018 waren deze kosten €156.000. Gezien het feit dat de dalende marktprijzen zich zullen voortzetten in 2019 dient er €15.000 extra te worden opgenomen.
	Gemeentereiniging	-60.000	S	Omgekeerd inzamelen is een groot succes. In 2018 is 3.100 ton GFT aangeleverd. Dat is veel meer dan werd verwacht. Ook voor 2019 voor GFT 2.000 ton geraamd. Dit heeft gevolgen voor de storkosten GFT. Daarnaast verwachten we dat het snoeien van buxushaagjes (buxusmot) effect heeft gehad op de hoeveelheid GFT. Aanpassen van het budget met 1.100 ton GFT à € 52,04 per ton = € 57.244.
	Gemeentereiniging	-17.440	S	Sinds 1 januari 2019 heft de rijksoverheid afvalstoffenbelasting voor het verbranden van het restafval (€ 32,12/ton). In de begroting waren deze extra kosten niet opgenomen. Belasting op restafval inschatting per 10 juli 2019.
	Gemeentereiniging	-62.755	S	In het contract met de inzamelaar is uitgegaan van een ledigingfrequentie van 1 x per 2 weken voor de ondergrondse restafvalcontainers. In de praktijk blijkt minimaal 1 x per week nodig te zijn en soms nog vaker. Verder zijn meer huishoudens voorzien van een restafvalcontainer (buitengebied) dan was geraamd. De kosten in 2018 waren € 710.245. Het tekort ad € 63.000 is opgenomen.

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
	Gemeentereiniging	-94.250	S	Er is € 87.500,- opgenomen voor de kosten voor overslag, sortering, verwerking en vermarkting in 2019. De kosten in 2018 waren € 200.000. In 2019 zal tekort zijn € 112.500. De inkomsten vanuit het afvalfonds verpakkingen ad € 160.000 waren in 2018 hoger dan begroot. Hiervoor is in 2019 € 141.750 opgenomen wat een positief saldo geeft van € 18.250. Totaal ontstaat een tekort van € 94.250.
	Milieustraat	5.000	I	Minder aanbod van snoeihout voor dit jaar. Aanbieding van afvalstromen verschilt per jaar en bij grote verschillen word dit bijgesteld.
	Milieustraat	-20.000	I	Als gevolg van aanbestedingen van verschillende afvalstromen zijn verwerkingslocaties veranderd. De grotere rijafstanden veroorzaken hogere transportkosten.
	Milieustraat	-30.000	S	Meer restafval aangeboden; het aanbod van grof huishoudelijk restafval op de milieustraat is toegenomen. De werkelijke kosten in 2018 waren € 191.000. We verwachten in 2019 op vergelijkbare kosten uit te komen.
TOTAAL AFVAL		11.624	Incidenteel	
TOTAAL AFVAL		-274.445	Structureel	
VERKEER EN VERVOER	Wegen binnen en buiten de kom	-23.500	S	In 2019 zijn de verzekeringspremies hoger, maar waren niet verwerkt in de begroting. Daarnaast heeft WVS (uitsterfconstructie) steeds minder materieel beschikbaar en schaffen wij dit zelf aan. Deze kosten (€ 47.000) worden doorbelast van 60450100 Rollend Materieel naar 6210000 Wegen binnen en buiten de kom (50%, 23.500) en 65700200 Openbaar groen (50%, € 23.500).
TOTAAL VERKEER EN VERVOER		-23.500	Structureel	
OPENB GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	Verbetering openbaar groen	-81.000	I	De raad heeft ons college de opdracht gegeven om de 9 platanen in de Kruispoort van de bomenlijst te verwijderen en deze te kappen. Wij voeren de motie uit door, met ondersteuning van een adviesbureau, een herplantplan te maken waarbij de omwonenden nauw betrokken worden. De benodigde middelen worden geschat op € 81.000.
	Verbetering openbaar groen	-7.000	S	I.v.m. de opkomst exoten, alternatieve bestrijdingmethoden anders dan maaien, extra € 7.000
	Openbaar groen	-41.850	I	In de begroting 2019 voor materiaal groenvoorziening zijn bij de jaarschijven per abuis de verkeerde bedragen opgenomen. In de PPN 2020 zijn deze gecorrigeerd en voor 2019 dient dit nog hersteld te worden (€ 29.850).

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
				Daarnaast is in het structurele onderhoud van openbaar groen geen budget meegenomen voor de onderhoud van woonwagencentra. Om het achterstallig onderhoud van het groen bij woonwagencentra uit te voeren dient het budget van met € 12.000 gehooft te worden; vanaf 2020 wordt het onderhoud bij woonwagencentra meegenomen in de onderhoudscyclus.
	Openbaar groen	-23.500	S	In 2019 zijn de verzekeringspremies hoger, maar waren niet verwerkt in de begroting. Daarnaast heeft WVS (uitsterfconstructie) steeds minder materieel beschikbaar en schaffen wij dit zelf aan. Deze kosten (€ 47.000) worden doorbelast van 60450100 Rollend Materieel naar 6210000 Wegen binnen en buiten de kom (50%, 23.500) en 65700200 Openbaar groen (50%, € 23.500).
	TOTAAL OPENB GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	-122.850	Incidenteel	
	TOTAAL OPENB GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	-30.500	Structureel	

Toelichting reserve mutaties

Taakveld	Product	Reserve- mutaties	Toelichting
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	Integrale handhaving	7.200	Handhaving Sunclass; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Reserve éénmalige zaken 2015, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID		7.200	
MILIEUBEHEER	Milieubeheer	30.000	Visie energie en ruimte; vanuit de tussenrapportage 2018 is een bedrag overgeheveld voor de visie energie en ruimte. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten.
	Milieubeheer	13.000	Realisatie energiebesparing en duurzame energieopwekking gemeentelijke gebouwen; vanuit de tussenrapportage 2018 is een bedrag overgeheveld voor de energiebesparing en duurzame energieopwekking gemeentelijke gebouwen. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten.
TOTAAL MILIEUBEHEER		43.000	
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVENTERREINEN)	Centrumplan Welberg	24.996	Centrumplan Welberg; In de raadsvergadering van 27 juni 2019 is de grondexploitatie centrumplan Welberg vastgesteld. Het geraamde tekort op basis van contante waarde ad € 303.236,- is bekostigd vanuit de reserve beheer openbare ruimte. Het geraamde tekort op basis van eindwaarde bedraagt € 328.232,-, waardoor er nog € 24.996,- bekostigd dient te worden vanuit de reserve beheer openbare ruimte.
TOTAAL OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID		24.996	
RUIMTELIJKE ORDENING	Ruimtelijke ordening	41.000	Onderzoek toekomst Sunclass; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Ruimtelijke ordening	25.000	Ruimtelijk kwaliteitverbetering woningbouw/bedrijven; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Ruimtelijke ordening	15.000	Opstellen landschapkaart; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Ruimtelijke ordening	25.000	Uitwerking vesting Steenberg; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL RUIMTELIJKE ORDENING		106.000	
AFVAL	Milieustraat	33.000	Haalbaarheidsonderzoek milieustraat; vanuit de jaarrekening 2018 is een bedrag overgeheveld voor de haalbaarheidsonderzoek milieustraat. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten. Het onderzoek hiernaar is laat in 2018 gestart. Dit betekent mede dat het uitwerken van de variant pas in 2019 kan worden uitgevoerd.
TOTAAL AFVAL		33.000	

Taakveld	Product	Reserve- mutaties	Toelichting
VERKEER EN VERVOER	Overige voorzieningen	25.000	Centrumhaven Dinteloord; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Overige voorzieningen	50.000	Bestuurlijke opdracht GVVP; vanuit de jaarrekening 2018 is een bedrag overgeheveld voor de bestuurlijke opdracht GVVP. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten. Vanuit de vrijvallende middelen uit de post ruimtelijke ontwikkeling wordt een bedrag van € 50.000 voor 2019 gereserveerd om opdracht te kunnen geven aan een externe partij om zowel het proces als het product wat moet leiden tot een GVVP op te leveren.
TOTAAL VERKEER EN VERVOER		75.000	
RIOLERING	Water	40.000	Onderzoek klimaatadaptatie; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL RIOLERING		40.000	
OPENB GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	Verbetering openbaar groen	20.000	Plan van aanpak/schetsontwerp stadspark Steenberg; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Reserve éénmalige zaken 2015, zie jaarrekening 2018.
OPENB GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	Verbetering openbaar groen	63.400	Restant krediet vervanging openbaar groen; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Reserve vervanging openbaar groen, zie jaarrekening 2018.
	Openbaar groen	42.000	Burgerparticipatie in openbare ruimte; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Reserve éénmalige zaken 2016/2017, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL OPENB GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE		125.400	
MUT.RES.PROGR.FYS.LE		-454.596	Mutaties Algemene reserve en de reserve Beheer Opopenbare ruimte
TOTAAL MUT.RES.PROGR.FYS.LEEFOMG.&DUURZ.		-454.596	
TOTAAL RESERVE LEEFOMGEVING EN DUURZAAMHEID		-	

Programma Economie, Toerisme en Recreatie

Voortgang beleidsprioriteiten begroting 2019

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
Versterkte lokale economie	We werken de opgave Economische Kracht uit in een programma, met uitvoeringsplan. Onderdeel hiervan zal zijn: (1) een economische barometer; (2) een ambitiepaper op Brabantse Wal niveau.	Q4	Dit wordt Q1 2020 in verband met prioritering werkzaamheden, en eventuele richtinggevende uitkomsten van de in voorbereiding zijnde Toekomstvisie.	 Niet gehaald
	We stellen een aanbestedingskalender voor projecten en werken op, zodat lokale ondernemers hierop kunnen inspelen.	Q2	Wordt Q1 2020 in verband met prioritering werkzaamheden.	 Niet gehaald
	We stellen een integraal PR- en Marketingplan op. Dit doen we samen met ondernemers(-verenigingen).	Q4	In afstemming met gemeentelijke marketing. In verband met doorloop daarvan (toekomstvisie) niet voor Q3 2020.	 Niet gehaald
Aantrekken van nieuwe bedrijven	Inzet op stevige acquisitie voor het aantrekken van nieuwe bedrijven met een agrarisch en duurzaam karakter. Uitwerking van strategie en aanpak met stakeholders is de eerste stap. Dit staat in relatie tot de opgave Economische kracht.	Q4	Dit onderdeel wordt opgepakt nadat in de Toekomstvisie is bepaald welke koers de gemeente Steenberghe wil gaan varen op het gebied van werken en bedrijvigheid. De Toekomstvisie wordt in Q1 2020 opgeleverd.	 Niet gehaald
	We faciliteren hotelontwikkeling.	Doorlopend	Gesprekken met zowel de initiatiefnemer als met de eigenaar van de beoogde locatie zijn gaande. Uitsluitel over een akkoord wordt dit jaar verwacht.	 Op schema
Verbeterde vitaliteit van het winkelhart	We voeren samen met de ondernemers het centrumplan 'Vitaal Hart van de Stad met Sterke Toegangspoorten' uit.	Doorlopend	Een aantal onderdelen is inmiddels in uitvoering of uitgevoerd: bebodingsplan, omvormen reclamebelasting, digitale info/ evenementenborden en toeristisch informatiepunt in het centrum. Ter aansturing van het programma is een centrummanager aangesteld.	 Op schema

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
	We herijken de reclamebelasting en onderzoeken de mogelijkheden van een ondernemingsfonds/Business Innovation Zone.	Q4	Een voorstel tot herijking van de reclamebelasting wordt de raad in Q4 2019 voorgelegd.	 Op schema
	Centrum Haven Dinteloord krijgt vorm.	2019	De herinrichting van de haven Dinteloord is in oktober 2019 gereed. Het geplande onderzoek naar parkeren en verkeer loopt op dit moment en er wordt gewerkt aan een beeldkwaliteitsplan voor het projectgebied.	 Op schema
Een nauwere verbinding met onze ondernemers	Periodiek leggen we bedrijfsbezoeken af als college. We communiceren hierover en benutten de gesprekken om de lokale economie te versterken.	Doorlopend	Het college heeft periodiek een bezoek gebracht aan een Steenbergs bedrijf.	 Op schema
	Als gemeente geven we het voorbeeld door stageplaatsen beschikbaar te stellen.	Doorlopend	Dit jaar heeft het team 4 stagiaires/afstudeers mogen begeleiden.	 Op schema
Versterking van recreatief Steenberg	We gaan van start met het uitvoeringsprogramma van de recreatieve kanskaart. Dit staat in relatie tot: Streekorganisatie Brabantse Wal, Expeditie Nassau, Fort Henricus, Waterpoort en de Zuiderwaterlinie.	Doorlopend	Na de marktconsultatie is duidelijke welke ondernemers belangstelling hebben voor een project bij Fort Henricus.	 Op schema
	Fort Henricus maakt onderdeel uit van de linie en heeft een regionale aantrekkingskracht. Vooral de combinatie van natuur, erfgoed en recreatief aanbod creëert de aantrekkingskracht. In 2019 worden de plannen concreet en wordt gestart met de uitwerking.	Doorlopend	Een aantal partijen heeft - al dan niet in samenwerking - plannen met de loodsen bij Fort Henricus. Afhankelijk van de (juridische) mogelijkheden zullen de loodsen worden verpacht/verhuurd of verkocht.	 Op schema

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
Versterking topsector Agrofood	We werken de opgave Agrofood uit in een programma. Onderdeel van dit programma zal onder andere zijn: (1) Het - in samenwerking met partners - creëren van een inspiratieboek voor het AFC Nieuw Prinsenland; (2) Samen met de regio zetten we programmatisch in op de topsector Agrofood.	Q4	De bestuursopdracht Agrofood wordt dit jaar uitgewerkt. (1) Het inspiratieboek AFC zal samen met stakeholders dit jaar starten. Heeft iets vertraging door externe ontwikkelingen. (2) de regionale uitvoering van Agrofood is gaande. De opening van het eiwit expertise centrum is een tastbaar voorbeeld van een regionale samenwerking tot het komen van een innovatieve ontwikkeling voor de regio.	 Op schema

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 4:	ECONOMIE, TOERISME & RECREATIE			Specificatie TR *	
Taakveld	Begroting 2019 na wijziging	Mutatie TR * inclusief reserve	Nieuwe raming 2019	Budget-mutatie	Mutatie reserve
INKOMENSREGELINGEN	-2.266.855	1.722.752	-544.103	1.722.752	-
BEGELEIDE PARTICIPATIE	-3.355.432	-67.211	-3.422.643	-67.211	-
ALGEMENE UITKERING EN OVERIGE UITKERINGEN GEMEENTEFONDS	-	-	-	-	-
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGENZAKEN	-26.751	-	-26.751	-	-
ECONOMISCHE HAVENS EN WATERWEGEN	-158.196	-	-158.196	-	-
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	-285.096	122.500	-162.596	-	122.500
ECONOMISCHE PROMOTIE	-45.278	-13.500	-58.778	-13.500	-
ECONOMISCHE ONTWIKKELING	-225.276	72.266	-153.010	-25.000	97.266
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN	347.237	15.000	362.237	-	15.000
SUBTOTAAL	-6.015.647	1.851.807	-4.163.840	1.617.041	234.766
MUT. RES. PROGR. ECONOMIE, TOERISME & RECREATIE	-223.867	-234.766	-458.633	-	-234.766
TOTAAL	-6.239.514	1.617.041	-4.622.473	1.617.041	-
* de totale mutatie TR is gespecificeerd in de laatste twee kolommen (budget en reserve mutaties)					

Toelichting budgetmutaties

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
INKOMENSREGELING	Gebundelde Uitkering inkomensondersteuning Gemeenten	137.000	I	Uit de laatst bekende prognose van de uitkeringslasten blijkt dat deze €137.000,- lager zullen uitvallen.
	Gebundelde Uitkering inkomensondersteuning Gemeenten	1.575.095	I	Het nader voorlopig budget Buig 2019 is iets lager dan eerder in een raadsmededeling (voorlopig budget was € 6.377.480) was opgenomen. Het ten opzichte van de begroting hogere toegezegde budget wordt hierbij budgettair in de begroting 2019 verwerkt.
	Gemeentelijk minimabeleid	10.657	I	De via de algemene uitkering ontvangen middelen van het rijk voor bestrijding van schulden en armoede zijn bij de decembercirculaire 2018 met € 10.657,- verlaagd. De opgenomen besteding van deze middelen is daaraan aangepast.
TOTAAL INKOMENSREGELINGEN		1.722.752	Incidenteel	
BEGELEIDE PARTICIPATIE	Sociale werkvoorziening (wsw)	-67.211	I	De aan het WVS door te betalen participatiebudget is aangepast aan het via de algemene uitkering hiervoor ontvangen bedrag.
TOTAAL BEGELEIDE PARTICIPATIE		-67.211	Incidenteel	
ECONOMISCHE PROMOTIE	Regionale toeristische samenwerking	-13.500	I	Naheffing streekorganisatie Brabantse Wal 2018; op basis van bestuurlijke afspraken € 19.500; vervallen van € 6.000 post overige.
TOTAAL ECONOMISCHE PROMOTIE		-13.500	Incidenteel	
ECONOMISCHE ONTWIKKELING	Economische aangelegenheden	-25.000	S	In de begroting voor 2019 zijn de kosten voor het creëren voor de samenwerking met Samen in de Regio niet gebudgetteerd. Deze extra kosten worden in 2019 met de hogere BUIG-uitkering gedekt. De verwachting is dat ook de komende jaren een subsidieaanvraag ingediend zal worden en het bedrag van € 25.000,- als een apart budget te creëren voor samenwerking met Samen in de Regio.
TOTAAL ECONOMISCHE ONTWIKKELING		-25.000	Structureel	

Toelichting reserve mutaties

Taakveld	Product	Reserve- mutaties	Toelichting
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	Openluchtrecreatie	25.000	Streekorganisatie Brabantse Wal; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Openluchtrecreatie	25.000	Vesting Steenbergen/expeditie Nassau; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Openluchtrecreatie	22.500	Realisatie fietspad benedensas; vanuit de tussenrapportage 2018 is een bedrag overgeheveld voor de visie energie en ruimte. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten.
	Algemeen projectmanagement	50.000	Projectbudget Landschappen van Allure; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE		122.500	
ECONOMISCHE ONTWIKKELING	Economische aangelegenheden	40.000	Centrummanager/project budget centrummanagement; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Economische aangelegenheden	20.000	Bestuurlijke opdracht Agrofood; vanuit de jaarrekening 2018 is een bedrag overgeheveld voor de bestuurlijke opdracht Agrofood. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten. Voorgesteld is een niet besteed budget 2018 voor het uitvoeringsprogramma economie in 2019 beschikbaar te hebben om de bestuurlijke opgave Agrofood van vorm en inhoud te voorzien.
	Economische aangelegenheden	20.000	Onderzoek koopstromen en ondernemersenquête; vanuit de jaarrekening 2018 is een bedrag overgeheveld voor de het onderzoek naar koopstromen en de ondernemersenquête. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten. In het uitvoeringsprogramma economie was in 2018 opgenomen dat een onderzoek naar koopstromen zou plaatsvinden en een ondernemersenquête zou worden gehouden. Aan beide zaken is niet toegekomen en zijn verschoven naar 2019.
	Economische aangelegenheden	17.266	Sfeerverlichtingsplan Ons Steenbergen; vanuit de bestemmingsreserve Centrumfonds Steenbergen wordt een bedrag ter beschikking gesteld aan RPS ten behoeve van de aanschaf van de benodigde sfeerverlichtingplan. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Centrumfonds Steenbergen. De gemeente en RPS investeren in het sfeerverlichtingplan Ons Steenbergen voor de periode 2019-2023. RPS schaft de sfeerverlichting aan en wordt daarmee juridisch eigenaar. De sfeerverlichting zal bestaan uit ornamenten met ledverlichting aan 63 lichtmasten, ledverlichting in de Leilindes op het marktplein en boomverlichting in de grote eik voor de Hervormde kerk.
TOTAAL ECONOMISCHE ONTWIKKELING		97.266	

Taakveld	Product	Reserve- mutaties	Toelichting
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN	Agro foodcluster / Noordflank	15.000	AFC Adviezen; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN		15.000	
MUT.RES.PROGR.ECONC RECR.&TOERISME		-234.766	Mutaties Algemene reserve en bestemmingsreserve Centrumfonds.
TOTAAL MUT.RES.PROGR.ECONOMIE / RECR.&TOERISME		-234.766	
TOTAAL RESERVE ECONOMIE, RECREATIE & TOERISME		-	

Programma Bestuur en Dienstverlening

Voortgang beleidsprioriteiten begroting 2019

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
Een helder toekomstperspectief voor Steenbergen	We stellen een toekomstvisie op	Q3	De Toekomstvisie Steenbergen 2040 wordt in januari 2020 in de raad vastgesteld.	 Op schema
	Verdere digitalisering van de dienstverlening	Doorlopend	In 2019 is een digitaal formulier voor evenementenvergunningen geïmplementeerd. Hierdoor is de dienstverlening binnen dit proces verbeterd.	 Op schema
	Actualiseren visie dienstverlening	Q2	De visie dienstverlening Steenbergen is door de raad vastgesteld op 3 juni 2019. De visie is kaderstellend voor het op te stellen uitvoeringsprogramma dienstverlening.	 Afgerond
	Opstellen uitvoeringsplan dienstverlening 2019-2022	Q3	In het vierde kwartaal, nadat hiertoe capaciteit is geworven, wordt gestart met het opstellen van het uitvoeringsplan dienstverlening, op basis van de kaderstellende visie dienstverlening Steenbergen. In de besluitvorming over de Perspectiefnota 2020 is de dekking van de betreffende capaciteit voorzien. De zomerperiode bleek geen geschikte periode voor de werving ervan. Derhalve wordt de opstelling van het programma voorzien in het vierde kwartaal.	 Niet gehaald
Versterkte rol van de gemeenteraad	We gaan het project van de raad "sturen met maatschappelijke effecten" verder uitvoeren.	Doorlopend	In overleg met Auditcomitee is gekozen voor een ander proces. Er wordt een voorstel in de begroting 2020 opgenomen. De uitvoering ervan wordt tzt geëvalueerd met de Auditcomitee.	 Afgerond
	De werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing gaat aan de slag met de acties uit het (in 2018) opgestelde plan van aanpak.	Doorlopend	De werkgroep bestuurlijke vernieuwing heeft in 2019 een plan van aanpak vastgesteld dat eind 2021 begin 2022 wordt afgerond met het opleveren van een evaluatie van de werkgroep. De evaluatie dient	

Beleidsprioriteiten 2019	Omschrijving	Planning	Toelichting	Status Planning
			ter voorbereiding van de periode na 16 maart 2022	Op schema
	We maken een doorlopende investeringsagenda, die aansluit bij de beleidsagenda (op te nemen bij de perspectiefnota 2019)	Q2	De basis voor de investeringsagenda is gelegd in de PN2020. Mede op basis van onder meer de Toekomstvisie en de GRP wordt een investeringsprogramma voorgesteld in de PN2021.	 Op schema

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 5:	BESTUUR & DIENSTVERLENING			Specificatie TR *	
Taakveld	Begroting 2019 na wijziging	Mutatie TR * inclusief reserve	Nieuwe raming 2019	Budget-mutatie	Mutatie reserve
BESTUUR	-1.561.560	62.960	-1.498.600	-32.040	95.000
OVERHEAD	-8.142.408	-128.853	-8.271.261	-608.103	479.250
BURGERZAKEN	-544.417	-	-544.417	-	-
TREASURY	40.890	5.922	46.812	5.922	-
ALGEMENE UITKERING EN OVERIGE UITKERINGEN GEMEENTEFONDS	35.251.298	562.273	35.813.571	562.273	-
OZB WONINGEN	2.461.056	58.500	2.519.556	14.500	44.000
OZB NIET-WONINGEN	1.738.758	66.644	1.805.402	66.644	-
BELASTINGEN OVERIGE	166.075	-	166.075	-	-
OVERIGE BATEN EN LASTEN	-358.432	17.200	-341.232	17.200	-
VENNOOTSCHAP-BELASTING	-	28.198	28.198	28.198	-
SUBTOTAAL	29.051.260	672.843	29.724.103	54.593	618.250
MUT. RES. PROGR. BESTUUR & DIENSTVERLENING	1.221.555	-618.250	603.305	-	-618.250
TOTAAL	30.272.815	54.593	30.327.408	54.593	-
* de totale mutatie TR is gespecificeerd in de laatste twee kolommen (budget en reserve mutaties)					

Investeringsen

Overhead, (huisvesting , herinrichting gemeentehuis € 100.000)

Vanaf 2007 is de inrichting van het gemeentehuis ongewijzigd. Met de organisatieverandering verandert ook de behoefte aanerschikking en aanpassing van de werkomgeving. Daarbij kunnen de herinrichting van de raadszaal en de opvatting over dienstverlening invloed hebben op de inrichting van de begane grond van het gemeentehuis. Voor de herinrichting van de raadszaal is al een bedrag gereserveerd van € 40.000, waarvan € 30.000 als investeringsbedrag. Een werkgroep van de raad is hier mee bezig. In 2019 vinden ook enkele aanpassingen binnen het gemeentehuis plaats waarvoor geen middelen voorzien waren. Ook in 2020 zullen maatregelen getroffen worden om de huisvesting passend te maken. In het verleden is er geen voorziening getroffen voor vervanging van de inventaris en kleine verbouwingen. Derhalve wordt met ingang van 2019 een meerjarige investeringsruimte opgenomen voor aanpassing in huisvesting inclusief meubilair met een omvang van €100.000.

Gevraagd wordt een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen voor de herinrichting van het gemeentehuis.

Toelichting budgetmutaties

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
BESTUUR	Raadsleden	-10.000	S	Motie 8 november 2018; Extra budget van € 10.000 voor trainingen om de bestuurlijke kwaliteit van de raad op een hoger niveau te laten komen en bezoek informatiebijeenkomsten.
	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	-15.500	I	De overschrijding wordt veroorzaakt door de kosten van de (in)formateur, € 15.500, exclusief 21% BTW.
	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	-6.540	S	Baker Tilly heeft aangegeven dat ten tijde van de Europese aanbesteding medio 2015 de impact van de accountantscontrole op de taken die vanuit het rijk naar de gemeenten gedecentraliseerd werden (Wmo begeleiding+beschermd wonen en jeugdhulp) niet in voldoende mate ingeschat konden worden. Bij de uitvoering van de controlewerkzaamheden bleek structureel aanzienlijk meer tijd voor deze nieuwe taken nodig te zijn. Baker Tilly doet daarom een beroep op de in het programma van eisen bij de Europese aanbesteding opgenomen clause in artikel 3.3.2 dat "indien zich situaties voordoen die zowel voor de gemeenten als de opdrachtnemer niet konden worden voorzien en die leiden tot kostenverhoging die redelijkerwijs niet alleen door de opdrachtnemer kan worden gedragen zullen de opdrachtnemer en de gemeente met elkaar in overleg treden om tot een oplossing te komen".
TOTAAL BESTUUR		-15.500	Incidenteel	
TOTAAL BESTUUR		-16.540	Structureel	
OVERHEAD	Huisvesting	-5.000	I	Overschrijding wordt veroorzaakt door extra kosten afrekening 2018.
	Huisvesting	-16.706	I	Onderhoud audio apparatuur was deels niet uitgevoerd; Digitaliseren T.V. schermen i.v.m. wegvallen analoog signaal.
	Huisvesting	-93.867	I	Voor 2019 was voor beveiliging € 34.150,-- geraamd. De kosten zijn laag geraamd omdat de verwachting was dat eind 2018 een adviesnota aan het college zou worden voorgelegd met een nieuw beveiligingsvoorstel, dit is niet gebeurd. Dit hield in dat wij op de oude voet verder zijn gegaan met de beveiliging zoals in 2017 en 2018. Derhalve moest er € 93.867,-- worden bij geraamd. Hierin zitten ook de extra advieskosten van Mactwin.
	Communicatie	7.100	I	Abonnement GVOP is reeds in 2018 betaald. Daarnaast zitten in deze kosten het abonnement van Obi4Wan ad € 3.900.
	Communicatie	-15.000	S	Naar aanleiding van de aangenomen motie 8 november 2018 betreft dit de kosten voor de

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
				gemeentelijke informatiepagina. De structurele lasten zijn meegenomen in de PPN2020.
	Juridische zaken	-10.000	S	Voor inhuur van externe mediators ter uitvoering van het mediation plan (zie collegebesluit BD1900034).
	Financien	-54.950	I	Verzekeringen (- € 10.650): betreft een lagere premie 2019 (totaal € 5.350) voor Fraude en beroving, WA, opstalverzekering en de bouw/carverzekering. Daarnaast een extra afrekening 2018 van € 16.000,-. Applicaties (- € 36.800): extra kosten in 2019 vanwege zowel gebruik Decade als Key-2-Finance ivm overgang nieuw systeem + de afwikkeling (inkijkfunctie) Decade voor de termijn van 8 jaar (tot en met 2026). Inkoopbureau: begroting gebaseerd op het oude tarief; bij normaal afname dagdelen leidt dit tot klein te kort van 7.500,-
	Financien	-46.980	S	Inkoopbureau (- € 14.980): extra werkzaamheden uitgevoerd voor maatwerkvoorziening Begeleiding en Huishoudelijke ondersteuning en overige extra werkzaamheden. Financieel systeem Key-2-Finance (- € 32.000): ten behoeve van het gebruik (useraccounts) van het nieuwe financieel systeem. Deze extra meerkosten waren niet geraamd.
	Personeel en organisatie	-92.950	S	Deze structurele ophoging van de formatie betreft de volgende stap in de transitieperiode om de organisatie toekomstbestendig te maken van het personeelsbestand, zowel kwalitatief en kwantitatief. Vanaf 2020 is deze transitie meegenomen in de PPN2020.
	Personeel en organisatie	-40.000	I	Ziekteverzuim: op basis van de huidige informatie vallen de totale kosten en lopende verplichtingen € 40.000 hoger uit dan begroot. In vergelijking met vorige jaar waar de totale kosten uiteindelijk € 150.000 hoger uitvielen, zien we echter een dalende lijn.
	Personeel en organisatie	-12.750	I	Bestuurlijke boete inspectie SZW van € 12.750
	Personeel en organisatie	-10.000	I	Vanwege kwaliteit- en capaciteitsimpuls van de personele organisatie zijn er extra kosten gemaakt i.v.m. assessments, luminaprofielen en werving- en selectieprocedures nieuwe vacatures.
	Personeel en organisatie	-123.000	I	Op basis van het nieuw vastgestelde CAO akkoord, volgt dat er in oktober 2019 per medewerker een bedrag van € 750 bruto (naar rato) zal worden uitgekeerd.

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
	Personeel en organisatie	-71.000	S	Op basis van het nieuw vastgestelde CAO akkoord, volgt dat er vanaf oktober 2019 een salarisverhoging van 3,25% wordt doorgevoerd.
	Personeel en organisatie	-5.000	S	Niet geraamd is de aanschaf van het HRM kennissysteem RAP; kosten € 5.000.
	Automatisering	-5.300	S	Vijf jaar geleden zijn er voor dienstverlenende functies gsm's aangeschaft. Het is wel noodzaak om voor de vervanging een krediet op te nemen. Hierdoor is het budget met € 5.000 overschreden.
	Automatisering	-7.700	S	Mede door de organisatieontwikkeling binnen de gemeente Steenberghe zijn er meer accounts benodigd en aangemaakt voor telewerken.
	Informatievoorziening	-5.000	S	In het kader van veiligheid en de (interne) dienstverlening zijn er extra modules aangeschaft (binnen het bestaande systeem) om bezoekers aan het gemeentehuis beter te kunnen registreren.
	TOTAAL OVERHEAD	-349.173	Incidenteel	
	TOTAAL OVERHEAD	-258.930	Structureel	
TREASURY	Beleggingen	14.012	I	De nettowinst van BNG Bank over 2018 bedraagt EUR 337 miljoen (2017: EUR 393 miljoen). De aandeelhouders hebben tijdens de AVA ingestemd met het voorstel om 50% (2017: 37,5%) van de beschikbare winst na belasting uit te keren. Dit komt neer op een dividendbedrag van EUR 159 miljoen. Het dividend bedraagt EUR 2,85 per aandeel van nominaal EUR 2,50 (2017: EUR 2,53 dividend per aandeel).
	Geldleningen	-8.090	S	Lagere renteopbrengst leningen stimuleringsfonds € 22.000 ipv € 30.100
	TOTAAL TREASURY	14.012	Incidenteel	
	TOTAAL TREASURY	-8.090	Structureel	
ALG UITK. EN OV UITK.GEMEENTEFON	Algemene uitkering	562.273	S	Voor de raming van de uitkering uit het Gemeentefonds is bij de begroting 2019 uitgegaan van de uitkomsten van de meicirculaire 2018. De actualisatie van de uitkering op basis van de uitkomsten van de meicirculaire 2019 geven een aanzienlijke verhoging mee.
	TOTAAL ALG UITK. EN OV UITK.GEMEENTEFONDS	562.273	Structureel	
OZB WONINGEN	Lastenhef en invordering gem.bel OZB-won	14.500	S	De jaarlijkse perceptiekosten voor de toeristenbelasting zijn 2-jaar achtereenvolgens minder dan begroot. De inschatting is dat dit de komende jaren zo blijft. Vandaar dat deze bedragen structureel naar beneden bijgesteld kunnen worden.
	TOTAAL OZB WONINGEN	14.500	Structureel	

Taakveld	Product	Verschil > = € 5.000	(I)ncidenteel / (S)tructureel	Toelichting > € 5.000
OZB NIET- WONINGEN	OZB eigenaren/ gebruikers (OZB Bedrijven)	66.644	S	In 2019 hebben er meer gereedmeldingen van grote objecten en hogere taxaties van bestaande objecten plaatsgevonden waardoor de totale WOZ-waarde hoger is dan geraamd.
TOTAAL OZB WONINGEN		66.644	Structureel	
OVERIGE BATEN EN LASTEN	Onvoorziene lasten	17.200	S	Kan vervallen, betreft de kap.lasten de Vaert. Deze zijn reeds in budgetten kapitaallasten opgenomen.
TOTAAL OVERIGE BATEN EN LASTEN		17.200	Structureel	
VENNOOTSCHAPS- BELASTING (VPB)	Te betalen VPB	28.198	I	Voorlopige beschikkingen VPB 2016 (teruggave van € 11.887) en 2017 (teruggave van € 32.112) ontvangen. VPB 2018 nemen we voor 50% van de voorlopige voorschotbetaling mee (50% van € 31.602) = € 15.801; Totaal € € 28.198 voordeel.
TOTAAL VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)		28.198	Incidenteel	

Toelichting reserve mutaties

Taakveld	Product	Reserve- mutaties	Toelichting
BESTUUR	Bestuurlijke opgaven	95.000	Opstellen toekomstvisie; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL BESTUUR		95.000	
OVERHEAD	Geo	15.000	Tijdelijke uitbreiding applicatiebeheer; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
	Huisvesting	35.000	Aanpassen dak torentje gemeentehuis; vanuit de jaarrekening 2018 is een bedrag overgeheveld voor het aanpassen dak torentje gemeentehuis. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten Bij de tussenrapportage 2018 is voor het aanpassen van het dakje van het torentje van het gemeentehuis een bedrag opgenomen van € 35.000. De werkzaamheden hiervan zijn pas in 2019 aangevangen.
	Management/ leidinggevend	25.000	Evaluatie communicatiebeleid; vanuit de jaarrekening 2018 is een bedrag overgeheveld voor de evaluatie communicatiebeleid. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve Overheveling budgetten. Het onderzoek voorziet een actueel uitvoeringsplan, waarin de financiële en organisatorische consequenties voor de afdeling communicatie zichtbaar zijn op basis waarvan bestuurlijke besluitvorming voorbereid kan worden. Het voornemen was dat in de 2de helft van 2018 zou worden begonnen met het onderzoek, maar dat is vertraagd naar januari 2019.
	Management/ leidinggevend	404.250	Frictiekosten a.g.v. strategisch P-Beleid en incidentele knelpunten organisatie 2019; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld en wordt onttrokken uit de reserve Transitie Organisatie, zie perspectiefnota 2020. Om de huidige en wenselijke situatie te kunnen overbruggen zijn incidentele middelen nodig in de vorm van een bestemmingsreserve Transitie Organisatie van € 2.262.250 voor de periode tot en met het jaar 2023. De reserve wordt gevormd door een overheveling uit de Algemene Reserve.
TOTAAL OVERHEAD		479.250	
OZB WONINGEN	Uitvoering wet woz	44.000	Inhuur bepaling gebruiksoverpervlakte woningen; deze middelen zijn door de raad beschikbaar gesteld waarvan de uitvoering in latere jaren ligt en wordt onttrokken uit de Algemene Reserve, zie jaarrekening 2018.
TOTAAL OZB WONINGEN		44.000	
MUT.RES.PROGR.BESTU EN DIENSTVERLENING		-618.250	Mutaties Algemene reserve en reserve Transitie Organisatie
TOTAAL MUT.RES.PROGR.BESTUUR EN DIENSTVERLENING		-618.250	

Taakveld	Product	Reserve- mutaties	Toelichting
TOTAAL RESERVE BESTUUR EN DIENSTVERLENING		-	

Bijlagen

Opvolging moties

Motie Raadsbudget (8-11-2018)

Naar aanleiding van de aangenomen (12 voor en 6 tegen) motie Raadsbudget is het college het volgende opgedragen:

- Waar nodig de raad zo goed mogelijk te informeren over de mogelijkheden voor training en informatiebijeenkomsten
- Voor deze training en bezoek bijeenkomsten een budget beschikbaar te stellen van € 10.000
- Dit budget jaarlijks opnieuw aan te vullen tot € 10.000
- Dit budget te dekken uit de Algemene Reserve
- In de volgende jaren de kosten structureel op te nemen in de begroting

In deze tussenrapportage hebben wij bij het programma Bestuur en Dienstverlening een noodzakelijke budgetmutatie van € 10.000 (structureel) opgenomen waarmee invulling wordt gegeven aan deze opdracht.

Motie Burgerinitiatieven vergroenen kernen (8-11-2018)

Naar aanleiding van de aangenomen (16 voor en 2 tegen) motie Burgerinitiatieven vergroenen kernen is het college het volgende opgedragen:

- Een inventarisatie te maken van de ontvangen en niet gerealiseerde vergroeningsvoostellen van burgers uit 2018, zoals bijvoorbeeld verzoeken om hanging baskets;
- Na te gaan of deze wensen bij de indieners nog actueel zijn;
- In gesprek te gaan met de indieners om creatieve oplossingen te vinden voor het beheer van het groen, met als doel de initiatieven in 2019 alsnog te realiseren;
- De dorpsraden en stadsraad actief te informeren over de mogelijkheden van het initiatievenfonds.

Uit inventarisatie (eind 2018) blijkt dat er vanuit de inwoners van de kern De Heen een verzoek ligt om de kern te vergroenen met hanging baskets. Voor de kern Kruisland ligt er een verzoek om de reeds aanwezige hanging baskets water te geven. Deze verzoeken zijn nog altijd actueel. Samen met de kerncoördinatoren van de Heen en Kruisland wordt nog steeds naar alternatieven gezocht. De dorpsraden zijn op de hoogte gesteld van het initiatievenfonds.

